

*Szlovákiai magyar
szép versek
2006*

Szlovákiai magyar szép versek 2006

Szlovákiai magyar szép versek 2006

Szlovákiai Magyar Írók Társasága
Dunaszerdahely
2006

Összeállította

Kukorelly Endre

A kötet megjelenését a Szlovák Köztársaság Kulturális
Minisztériuma támogatta.

Kniha vyšla s finančnou podporou Ministerstva
kultúry Slovenskej republiky.

© SZMÍT, 2006
ISBN 80-969491-5-2

A kötet szerzői

ARDAMICA ZORÁN
BALÁZS F. ATTILA
BARAK LÁSZLÓ
BETTES ISTVÁN
CSEHY ZOLTÁN
GÁL SÁNDOR
HIZSNYAI ZOLTÁN
HODOSSY GYULA
JUHÁSZ KATALIN
KACSINECZ KRISZTIÁN
KULCSÁR FERENC
MIZSER ATTILA
NÉMETH ZOLTÁN
ÖLLŐS EDIT
POLGÁR ANIKÓ
RÁCZ BOGLÁRKA
SZÁSZI ZOLTÁN
TÓTH LÁSZLÓ
TŐZSÉR ÁRPÁD
VARGA IMRE
VIDA GERGELY
Z. NÉMETH ISTVÁN
ZIRIG ÁRPÁD

ARDAMICA ZORÁN

harmincöt

harmincöt éves lettem én jól megijeszt egy költemény azaz a korom ijesztget hisz nem is egész harmincöt marad még vagy öt hónapom eszembe jut egy költemény arról az idő mely kemény kopaszodom a fejem tetején csupa csupa riasztó tény ne ne marhaskodjunk nézzük hát sorba de komolyan vagy legalábbis komolykodva gyors főszámolás fejben Petőfi (26) Csokonai (32) József Attila (32) Villon (32?) Katona József (39) sajna csak korban műben meg tán soha sőt biztosan nem viszont nem volt olyan szar az életem mint amilyen szarnak néhányukét mai szemmel látom bár kóboroltam csavarogtam éveken és kilométer-századokon át testi lelki bajaim is megszorodtak mégsem vitt el semmiféle nyavalyatörés mint rebellis Misit a Nagyerdőből a komcsik sem üldöztek olyan erővel akár Ferikét a köztörvényes francoá költőt a köztörvény galádjai nem fulladtam forradalmak ködös mezején még ködösebb legendákba s hitvány tarkólövés sem végzett velem gyilkoló futószalagok végén negyven és ötven között úgyis elment a nagyok legtöbbje lásd Balassi (40) a földim a reneszánsz bluesman és Hašek (40) aki röhögőgörcsöket kirobbantva pofozott bennünket Madách (41) szintén földi a palóc lúzer akinek csak az agya irigyelhető Kafka (41) aki sorra elvesztette pereit s a rehabilitációval már nem sokra megy Ady (42) a horrorlovas fekete punk Zrínyi (44) Csehov (44) Gogol (44) akik átlátták és megmondták a nagy Baudelaire (46) mester aki kísérteteinket fojtotta absz-inttengerek áttetszően zöld hangulataiba Schiller (46)

aki értett hozzá a mátrixlátnok Orwell (47) Kölcsey (48) a küklopsz ki mindig két fokkal magasabbról tudott nézni szerencsétlen magyarjainkra Bulgakov (49) Eminescu (49) Vörösmarty (55) a gondolatvérű bölcsek mind alulról szagolják a szimbólumokat metaforákat és a szóvirágok egyéb alfajait jézusom és akkor a zenészekről még nem is szóltam Mozart Hendrix Kurt ugye megbocsátjátok és ugye te is Jenis aki napra pontosan egy hónappal születésem előtt repültél el van tehát még vagy húsz évem ha nagy költő akarok lenni de lehet hogy csak két napom nem túl fényes kényszerhelyzet első helyezett már nem leszek maximum kényszerhelyezett valami megosztott különdíjjal üres boríték stex majd később talán csak a megosztott dicsőség ötven százaléka vigasztal talán egy svédasztal rászáll Poe hollója s azt károgya nyever more nyikdi nyikomu ötvenöt évesen talán írok valami hasonló szöveget mint ez itt Petőfi vitéz az öreg hobó feláll Morrison mellől egy tündérországi sztriptízbárban megpödrí bajsztát átkiált nekem vagy ájtjössz haver vagy megöregedhetsz de akkor már nem leszel igazi tökös rockandrollos csávó esetleg csak valami ógörög tollnok tudod egyedül az ógörög bölcsek éltek olyan bazi sokáig hogy még ma is olvastatják az istenadta-verte jónépet erre bólogatni kezd az összes sok esztendeje huszonéves haverom harmincötöt suhintanak szárnyukkal hajuk meglebben harmincöt vagy ötvenöt vagy nyolcvanöt pofonból se mindegy nőből se sörből se pénzből se nem még évből névből révből itt most abba kell hagynom az önsajnálatot Encsi kiabál apa gyere gyorsan Julcsi nem hagy leckét írni
ja a lecke

BALÁZS F. ATTILA

A hiány sajátossága

Végtelen elégia:
A várakozás ritmusa
Színezi a világ
Leghívebb ikonját

Báj kellem kegy
Bűvölet elragadtatás
Isteni józanodás
És újra mámor

Nem foglak megérinteni
Minden aktus
Tökéletes szenvedés
Inkább a virtualitás kínjai

Engedj önmagam közelébe
Oldozz fel a fojtogató boldogságból

A költő meghalt

Babonaság ördögi köre
Önmagát zabáló elmélet
A költő meghalt jóval
Halála előtt
Előlegezett végzet kódolta
Minden szavát
Csak megrontott szívek
Adóvevői fogták
Emlékművet emelvén
A boldog boldogtalanságnak

Stílus és szimmetria

Csak lépteim visszhangja
Kísér konokul
Stílus és szimmetria a vezeklésben
Pofán ver minden felfújrt rágógumi
A szomorúság
A buja erdő felajz
Vigasztal
És lefekszik velem

Kamatozik az idő

Megtérek önmagamhoz
Hisz jól kamatozik az idő
Túl katarzison mámoron
Elmulasztott bűneimet
Elvetélt álmaimat
Nem számolom
Harcot és kudarcot
Őrült vállalásaimat
Találom a toron
Gazdag vagyok
Vagy voltam
Egykoron

Vers Eszternek

Ha a csónakringató tónak
nem volna partja,
mint bolond gondolatok,
a víz szétfolya.

Parttalan vizeknek
ez a sorsa.
Cuppogó sár,
mocskos pocsolya
és vákuumos iszap
vaginája nyelvél tán.

A folyó sem lehet parttalan,
mint délibábot kergető lány.
Légyottra surran,
csacsog, csobog,
malacságokat
vagy titkokat
suttog a víz.
Simul, simogatja, nyalja, csiklandozza
Szerelmesen
a part tárulkozó combjait.
Nem gát, nem korlát a part:
Eget vető terelgető
istenadta vad,
vagy szelíd
célok felé.

BARAK LÁSZLÓ

kurvaanyja

a tengerhez készült velem
azt mondta
megyünk a pokolba
mennybe
nem láttam még a tengert
izgultam
mi lesz
– milennebanya
megszokod banya
akár az aranyat
mint a halált – banya!

aztán kilőtték mindet ottan

uccénsevoltam
mióta azon az estén
ott zokogtam
merev-hideg testén
bemondtam a sehovát
a seholt
amikor kilövelték ottan mindet
mind a tízet
mind a tíz gyereket
pedig az enyém soha nem mószerolt
bár névnapomra karkötőt
akkor sem kerített
ha jól ment a biznisz
.....
virágot nem hozott

ezt tanulta meg
ivott a rohadt apja
kurvákra járt az átkozott
egyszer kértem csak fülbevalót tőle
két lepkekönnyű aranykarikát
– arany kéne rohadt némbér?
leápolás után kéred?
vagy előre?
kapsz szaranyat
libafossal
amivel az anyád mellől jöttél
a félhatossal
nagyfaszt
azt kapsz!
ütött-vert folyvást a baromállat
.....
bűdös ártány

a kölyke vágta kussba őt egy este

amit megkapott
magának kereste
fülemben van most is
minden amit akkor mondott:
– remélhettél eleget te banya
senkit csináltam belőled
riherongyot
miért hitted
hogy élned kellett volna!?
húzzunk együtt most már
szálljunk a pokolra

topi

arra gondoltunk
abban a csehóban
egy üveg zweigelt után
mi legyen velünk?
mit mondunk majd?
külön-külön
együtt
mit nem mondunk majd családjainknak?
mi lesz?
mi lehet velünk?
mit tehetünk még önmagunkért?
sós mandula is volt
teca vacsorája
az alvadt disznóvér jutott eszembe
ott
a zweigelt mellett
a disznóvér – norbert böllér elixírje
hánytam tőle mindig
ahogy a disznó vérét
a csíkos alkatraz-bögrében
a szájához emelte
mégsem volt hányhatnékom akkor
tecát kívántam csak
jobban kívántam
mint annak előtte
azóta sem fogott el
olyan birtoklási vágy
nem is fog el már soha
hiszen halottak vagyunk
teca is halott
nem láttam őt
nem láthatta őt azóta senki

hogy az édenből kitántorogtunk
a pokolból
megtestesült bennünk
ott
a végzet

én tehettem róla
hogy édennek neveztem el
azt a poklot
megjelent
ott
a buldog nemsokára
védelmi ügyben
a félelemre éhes sakálok
falhoz verték a kuncsaftokat
csak a buldog hajthatott ilyenkor a nőkre
emlővizit
ám néhány sakál is megtette olykor
titokban
aztán a berendezés
poharak a falhoz
majd a védelmet kínálták föl
néhány rongy fejében
hát bérbe adtam nekik
az édent
bérbe
hogy aztán végleg az övék legyen
egy átkozott hitel fejében
ők maguk adták nekem
két hétre
ötven százalékos zsírral
a cég felé hajtottam
már a mercivel
nem sejtettük

évezredekig tart majd
az a harminc kilométer
sötét volt
zweigeltsötét
akár az ördög valagában
így mondta a buldog mindig
az ördög valagával nyitott akkor is
– mi van topi – szólt a mobil?
topika hová?
hová hogy a papára nagyot baszol?
mi a faszért vigyázunk itten?
mögötted bazzel! –
akár egy sikoly
megvillantak a reflektorok

amint a tükörbe néztem
megizzadtam egy másodperc alatt
mindig toprongynak nevezett
akárhányszor
geci toprongy
mindig az voltam neki
topinak szólított akkor
topinak mint előtte még soha
– az édenbe megyünk topi
most elhúzunk ezerrel
de te ott leszel nulla perc alatt!
a csajjak együtt!
kapisgálsz?
kapízi? topi!? –
bűdös volt az izzadságom
mintha lehugyoztak volna
nem néztem tecára
nem voltam képes
kitapogattam a kezét

azt sem tudom
hogyan álltam meg
a város előtti kocsmánál
nem szólt ő sem
a büdös klozetban
gépies volt minden mozdulat
a körömrészelőt kértem el tőle
nem kérdezte meg
miért
fegyverként markoltam
úgy markoltam a reszelőt
mint norbert a törő
a bal karomba döftem
hidegen rám meredt
fölgyűrtem a szoknyáját
hogy lába közé kenjem a vért
szenvtelen voltam
mint egy böllér
a bugyijára kentem
akár a zweigelt
mélyvörös volt a vér
– nem lesz semmi baj
nem állatok ezek sem

egy havibajos asszony csak nem kell nekik
nem lehetnek ösztönlények annyira
azt mondom majd
megjött
majd megmondom nekik
elmegegyek velük
ha elmúlt
ha elmúlt a menzesz –
eszébe sem jutott
hogy ne menjünk utánuk

mindketten tudtuk
a kokó
meg a pija
vérebbé teszi őket
előttük az életben meg nem állunk
megölték mégis!

csak buldog az
aki megmaradt
körözik évek óta
két görényt kilőttek
a többi eltűnt nyomtalanul
talán
egy koporsó alatt rohad a szívük

teca

álmomban szerettelek
asszony voltam megint – minek
nem vallhatom be ezt
már senkinek
főleg neked nem kellene
kit szeretni voltam kénytelen
mert a képzet túlhan
átrajzolt nekem
ami úgy látszott ott
itt nem úgy van
én is más vagyok
te is mást akarsz
hamis volt minden
miért lett volna igaz
a helyszín
az álombéli arc

amit hazudtunk
nem lehet többé vigasz
ha nem lettél volna te
nem lettem volna én
nem létezett volna senki se
kik öltek volna
kik öltek volna meg
a fölajzott részeg hentesek

álmban nem szerettelek
nem voltam asszonyod soha
amint a sorsom sem volt mostoha
teérted
miattad sem
hiszen miként csalódna
aki nem is remélhet
mert egyszerűen nincsen
sem ő maga
sem embere
csillaga
a világ nem létezik egyáltalán
ahol az éden ajtaján sakál matat
odabenn görény zabál
buldog képében tivornyázik ott
az aberráns halál

BETTES ISTVÁN

Szabódó kurta

Pertlit neki
fűz izma bírja
öszöntő halbarát

fűz izma bírja
főköthő libazsírja

nyakkendő leredőzve

megdönt
meg döng meg döng

karperec visszahíva

sok lép

arra fejt
sző zöldbe nőve

köröskör estelente
leverve ép

mindazáltal kitép
hús lerakatra

bérbe vesz
igét nadrágot híz

zuborogva dagály
pőrény nyúzza

elillan közgáz
visszatolat ha sértve

szipolyoz szűnő
szénégető színben

porcikát magáz
koravén vértezettél

ráfordul bagolymódra
felvizez lekér

ordenáré falcitrom
felére lekénezeve

irodabús útfél
szabódó kurta

Hóra

Mihalál-torma

Mindigre rá
miskolc-szívesen rátart

visszacsusszan
szédítő filigrán bölcsességgel

zárt bugyor
világgá dől össze benne

tépi szél
jegyzi birtokát banánt

erdei kékibolya
záptojás festi magát

szivacsba álcázza
ecetes lófrálásban

kicsavart balkézen
hullámhossza végén

ösztönzi zártkörű
szerteszét szelep

riogatja virágzó
cseresznyefa képen

kelepce kótyavetye
mihalál-torma

székfű csigolyája
ránt alá bóbiskolva

kiléte zúrbe zárva
várja ingyenfőtt

Ki nótafája
cserépre pötyögteti

származása félre
pipálja befőttesen

oson settenkedve
űrbefagyva kiold

mustrálja subafércen
zizegő zaccon

kisimul árapálya
behemót kékfű

rálapulva sem bánja
oszt ha oszt 6

kalapács tortahabra
fűrészpor akad torkán

összefűz át meg áttól
lábtyúttól irigykedve

nyak mint nyak
virít hol több

dévaj sok különküllő
forgatag összetartva

málházva hízik hol több
megjön ha megjön délben

Málházva málík

Elment 100
tonnát lát

mindig így visz

piskótababa sikít
sírt nyit nyílegyenest

testére szórt testál
gumirajton szabdal

szökdös rőt szandáljában
vágybahalt kisszerűkék

partigjár
áthat mire

-ért migrén gőzben fürdik
sípcsontja szalutálgat

kifakul RTL-en
sajtónhalt fakabátka

köztes kis székrepedés
alvázás garázscsínnel

mire likőr
bőrből szétles

CSEHY ZOLTÁN

Én, Liszti László

Ki írná meg életem regényét 250 oldalon?
Részletezve minden perverziót, fekete misét?
Szenvtelenségben tegyen túl mindenem,
s legyen pontos, akár a Biblia.

Az első fejezet címe ez legyen:
Liszti László, a vérszomjas szodomita.
A leírás olyan pontos legyen,
ha felolvassák, hasson úgy,
akár egy alkimista varázssformula vagy egy őszinte
pápista fohász.

Nevezze néven társaim a kéjben:
Jancsit, a fiatal, mézes húsú szőke inast,
unokatestvérem, Liszti János Kristóf szolgáját, a ham-
vas rozmaringot,
Girgellt (ó meddig csábítottam! mennyi mágia,
férfias varázslat),
a beszari, hangos Dudás Györgyöt,
és hát az *égi amethystust*,
a szép Szentpéterit, persze.

Aztán kell egy fejezet a csecsemőgyilkosságokról
(volt pár),
a médiát, az utókort érdekli az ilyesmi,
s határtalan sikollyá fűszerez minden gügyögést.
A bécsi és a pozsonyi
kurvákról se feledkezz meg, ezt a fejezetet
illusztráld metszetekkel, legyenek rajta combok,
áradjon ki mindből a rossz szag, a betegség szele,

s jelöld az alkímia rendje szerint titkos jelekkel a kéjek
fajait,
melyekben sosem volt igazán részem.

Én, Liszti László, hazafias szodomita,
ezt hagyom tinéktek: őrizzétek emlékezetetekben
életrajzom bármely fejezetét,
s akár kereszt tövébe a fekete kakast én,
ássátok bele életeiteket az enyém sírjába,
s ha kísértetek bennem, az öt érzék roppant, barokk
várkastélyában, ne szégyelljetek mást, csak
a gyáva alázatot.

Írd meg: Zrínyi voltam, a *Magyar Márs* költője,
vele egy a legfőbb szerelemben,
s túlnóttem rajta, mint akaraton a tett.
Hazug, ki mást állít,
s mit sem tud Jupiter rendeléseiről.
A könyv térjen ki érdemeimre is, hazudjon, ha kell,
az erénykatalógus akkor szép,
ha teljesen hiteltelen, s mert másmilyen úgysem lehet,
fogd velős rövidre, kurziváld,
heréld ki, ha kell, akár a lovat.

Valahogy fejezd be,
írd meg, hogy lefejeztek, Bécsben,
egy roppant téren, mert hamis pénzt verettem,
s az első sorban sírtak szerelmeim, a gyertyákkal
jöttek a bécsi kurvák, hogy megvilágosodott az ég,
majd nagy, unalmas,
fekete varjak lepték el,
s az iszonyatos krákogásban semmi sem hallatszott.

Ez így éppen elég,
ne fáradj újabb ötletekkel,

vagy ha mégis: mérgeztem is,
s véremből, mely a pallos alatt kifolyt,
démonok sarjadtak, s elevenen fojtottak meg két szüzet.
Á, ezt úgysem hinnék el.
Vagy mégis?

A perzsa freskófestő

Amit nem rajzolt, nincs is.
Ha mégis lenne, merő csalás.
Meg hát ki érné utol a görögöket!
S ha mégis, itt más a szokás,
s kivetnek, ha nem követed.

Ahogy keze végigsöpör a falon,
s még a freskón innen játszik a porral,
nincs annál festőibb mozdulat.
A kompozíció! Ugyan!
Attól lesz, hogy imitál, idéz,
s görögsége ha kissé perzsa lesz,
ártani nem árt, s ha idegenebb,
teljességgel érthető.

Őt, őt festi föl, azért majd tódít picit,
kissé szebb lesz az arca, s majd diszkrét árnyalásba
rejtí azt a kis forradást (mint ahogy Athénban tanulta).
Ajka ívét harmonizálja Pheidiasz módján
s a jón mesterek szerint.

Hajfűrtje, fejformája, alakja marad a régi.
Vagyis a tapasztalás emlékéé.
Vagy ismerjük el, végeredményben
a képzeleté.

Már nem vágyik vissza,
csak olykor hiszi, hogy ott van,
eladják valahol, s megveszik valakik,
aztán az a szégyenletesen heves vágy,
mely csak görög férfiakhoz méltó.

Kell arany, sok és több,
alá cinóber s a babérhoz olívazöld,
meg ezüst, persze,
a perzsákat elbűvöli az ilyesmi.

A ruhája legyen inkább görög.

Aztán mellkasán, az az ostoba heg,
(a kés nyoma)
ahol egyesül emlék s képzelet.

Egy Horatius-fordító vázlatfüzetéből

Kőríz Imrének

(3, 26)

Rég nagykanállal faltam a nőket én!
Harcom sosem volt nyámnyila csüggedés!
Tusában elnyűtt dárda és lant
lógjon e falra akasztva balról

hab szülte Venus temploma oldalán!
Itt csüngjön íj, itt égjen a fáklyacsonk!
Dacos kaput feszítő vasrúd,
erre a szögre akasszanak föl!

Úrnő, ki Ciprust óvod, a boldogot,
s Memphist, ahol trák hó sose hull, te szent,
suhintsa ostorod meg egyszer
végre Chloét is, az engedetlent!

GÁL SÁNDOR

nincs visszatérés

nem a látható
nem is a megérintheső
a mozgáson túli mozdulat
mintha az árny önnön
visszaverődése öltene testet
mélység és magasság egyidejű
összezuhanása a belső térben
vagy e tér belsejében ahogy
megsűrűsödik a sötétség

vigyázni ezt a pillanatot
óvni az elérhetetlent
mikor a mindig velünk való
erőterek magukkal emelnek
eltakarván
a valaha volt virágzást
emberi ösvények egykori jelei
s mindazt ami az időben
járhatatlanná omolt

világtalan nappalok követik
a kővé vált emlékek síkját
a kavernák leülepedett fájdalma
valóságnak tűnik
a titokzatos tünetmények csontvázai
s a kiüresedett verőerek alagútjai
mind ember-emlékű lenyomatok

a kőzetek szellem-arcán
ami kéz volt ami szív volt
szépség derű és mozdulat
lett tértelen egésszé
a sarkcsillag hajnali
fény-foglalata
nyelv feletti tartomány

érintetlen akár a havas síkság
amikor kiárad az erdők partjaira
minden lépés minden mozdulat
a törvényen kívüli valót jelzi itt
benne porrá törik a lét harmóniája
ha nem tudnátok
anyám haldoklik a messzeségben
száz év éneke zárul öröklétté

kihull az isten is
magas trónusából
s a jelenések könyvét
az idő bezúzza

nem a látomás ereje
s nem is a lebegő egész
hanem egyetlen emberben
a mindenség halála

mostantól oszthatatlan
a tündöklő szívárvány-mező
s a nyelv katedrálisa
magába roskad

a források földjére
nincs visszatérés
kettétörtek mind a járható utak
bezárult bennünk az idő örökre

az idő árulása

a közeledő sötétség elől
nincs esély a menekülésre
a lépcsősorok s a járdaszegélyek
szintkülönbségét megtanulni
s úgy lépni majd oly óvatosan
hogy a szem helyett a cipőtalp
ahogy önmagát pusztítja
következetes biztonsággal

tudni s megélni
minden új nap születésében
minden hajnalon s alkonyidőn
a feláldozott fény hiányát
s vinni az ég felé
e tudás tűnő árnyalatait

egy láthatatlan mozdulat

a történésben ki marad kérdező
s ha lesz is kérdező
miként érkezhetsz válasz
a válaszadót nevének ki szólítja majd
és ki ad nevet
a megszülető jelenésnek

fénytelenül árad az örök tegnap
jelek nélkül és hangok nélkül

parttalan pillanatok

1

a délutánok kiáradnak
látható a csend zöld nyugalma
minden megtelik a könnyűség
különös derűjével
muzsikálnak a sárga darazsak
a majdani szőlőbogyók
csillagvirágain

2

semmi idő nem sürgeti
a létezés szépségét
merthogy a létezés
maga idő és szépség
öntudatlan összefonódása
ha a mozdulat nem töri össze
a fények csodáját
megsokasodik az eper pirosa

3

ha most az árnyalatokat
illesztem a jázmin és a borsóvirág
fehértégének teljességébe
kettényílik a közelgő alkony
s a szélhordta virágpor
megtermékenyíti a mindenség
majdani áldozatait

4

nem a hit hanem az ösztön
alakítja a fák koronáját sudarassá
egy diófából több bölcsesség árad

mint az ember évszázadainak
kő- és betonrengetegeiből

5

miért nem kérdezitek
a margaréta napkorongját
miért nem a tavirózsa békéjét
a mocsári tündérfátyol aranyát
honnan az élet tudása

6

akartál-e lenni
ki ítelt emberré egyé
millió elpusztul
testvéri sejt közül
nincs különbség
Káin és Ábel szíve között

7

szarkaláb szarkalábat nem öl
körücsin körücsinnek
nem gyilkosa
de ember embernek megölője

8

milyen tér feszül az árnyvető
és az árny mozgása között
az áramlások forró hullámozása
milyen igazságot közvetít
parttalan a pillanat és az értelem
tartománya belőle kiárad

9

megvárhatnád a fehérség
elégiájának kezdeteit
a hajnal első moccanását
s így szólhatnál
a harmathullásnak
öröködbe uram virágok jönnek

10

ahol a halottak laknak
beszél a föld

HIZSNYAI ZOLTÁN

Különb világot...

A százéves József Attila tiszteletére

Külön világot alkotok magam.
Kerengő bolygó friss humussza lelkem,
Szépség-fák állnak illatokkal telten.
Dübörgő gépváros zúgó agyam.

Szétkujtorognak részeg-boldogan
A holdas fények rajta, mint ha kertben
Világbogárkák szárnya szókra rebben.
Sötét hitem szent, hömpölygő folyam.

S kereng a bolygó, mint fáradt agy este,
Amint kihűl, lehull az éjbe esve,
Mint feledésbe hulló verssorok.

Ha bolygók és világok mind kihülnek,
Igazságnak gyujtván hús fényt, az Űrnek,
Komor bolygóm a legszebben lobog.

(József Attila: A Kozmosz éneke – mesterszonett)

1
Külön világot alkotok magam.
Agysejtjeim nem úsznak el a trenddel:
nem kápráztatott sosem is a rend el,
mely infernális aklotokba' van.

Nem halmozom az almot oktalán,
nem hoz lázba se egy tender, se kender,

nem vagyok kopasz, se göndör, se gender,
de még hírnév se fúrja oldalam.

Málló perceim csak a kék orozza,
képzeletemet amely béporozza.
Óvja Pegazus hús kumisza nyelvem.

Egem magányos napokkal tele,
nagy teliholdak ásítanak bele.
Kerengő bolygó friss humusza lelkem.

2

Kerengő bolygó friss humusza lelkem,
boldogság sarjad rajta, s ha vasát
döfi a bú, az öröm sava át
marja menten, és minden gondot elken:

bőven terem az öncsalás e telken,
s noha eközben feni a kaszát,
nézi az ember inkább a hasát,
és százszor leül, még mielőtt felkel –

ideje fogytán már kevésbé vérmes,
akkorát riszál, mint világ-nagy krémes,
azt hiszi, ekként sokkal jobban elkel,

s így áll a házhoz majd egy csöpp honor –
a számfejtésben ámde csönd honol...
Szépség-fák állnak illatokkal telten.

3

Szépség-fák állnak illatokkal telten,
rájuk röppen száz loncsos húskehely,
ajkukon süstörg lompos-dús pehely,
s a hajlatokban cuppogva rügy serken –

ám az enyészet erőt vesz a kerten:
kibőfögi gyümölcsét a menhely,
ege sekély, s mint valami pendely,
csapkod a hiány rúdjára tekerten.

Megtelnek könnyel mind az árterek,
kétszer tíz körmök kinövik az ágyuk,
és minden hajnal vérrel virrad rájuk.

Erjed az idő, sűrű alja van,
Létem lassacskán nyakán átperereg.
Dübörgő gépváros zúgó agyam.

4
Dübörgő gépváros zúgó agyam,
miljom sejtje sűrög, nem lankadhat,
érzékeim pedig megtagadtak,
időm lejár – már csak zokszóra van.

Homlokom alatt nyüzsög helóta-raj,
sok gondomban bármennyi ellakhat,
noha gond, se gondolat nem laktat,
felgyűlik s omlik, mint a hullámtaraj.

Majd ha részeim megunják a munkát,
s inkább ős-örök álmukat aludnák,
és eszményeim, mint egy holt folyam,

akkor a sorból csakhamar kiállva
a rend előtti mafla natúrába
szétkujtorognak részeg-boldogan.

5

*Szétkujtorognak részeg-boldogan,
elhagynak – pedig még látni tolongok –,
mint mámoros ripacsok a porondot,
akár a plombák két mállott fogam.*

A semmi ága bennem megfogán.
S ha szellemem tüze léssen poroltott,
villám fényénél egyszer leporoltok,
és wattjaimat megfejik sokan.

S ha majd szüzek egy sápadt éjszakán
ringnak rímeim lázas kéjszagán,
a metrumot már magam sem találom,

lompos dorongként tálalom halálom
– szövet sustorog, pedig szél se lebben –,
a holdas fények rajta, mint ha kertben.

6

*A holdas fények rajta, mint ha kertben
hullna arcomra csipkés lomb-lepel,
a recék fodrán asszonycomb, kebel...
– s az ágak között pajkos hinta reppen,*

ott kalimpálunk rajta mind a ketten,
s ölem alatt ahogy a domb le-fel,
a távolból öblös kolomp felel –
költő és hölgye, játszunk, mint maketten.

Lecsihad a lét, az imbolygó váza,
csendesül a méhkas, ímhol póráza,
de az elmúlás kisedeként gagyog,

ölelésedből már a mézga fogy,
s mikor nem találsz semmi jóra ebben,
világbogárkák szárnya csókra rebben.

7

Világbogárkák szárnya csókra rebben,
de a bozótban ordas sündörög,
belül bú mar, a derű künn rőfög,
mind hamisabban, annál kedvesebben,

látszatra szíves, ámde redves eb benn,
a kínok malma kebledben pörög,
nótázva hajtják pajkos ördögök.
Elernyedsz végül, mint vágynád a sebben.

S mintha a hajnal pírral kelne messze,
hogy démonaim végre széteressze,
nézném magam, de nincs már mihez képest,

csak ez az amorf öntőforma van,
fényt gőzöl, villog, szemlélem, miképp fest,
sötét hitem szent, hömpölygő folyam.

8

Sötét hitem szent, hömpölygő folyam,
síkos korpusza belülről ölelget,
bennem nyújtózik messze, mégis elfed...
S hiába jönnek hozzám oly sokan,

hasztalan mondják folyton, konokan:
– Csatatban kárognak a percek,
bukj föl az árból, Miskin herceg!
Ami van, széthull, folyvást odavan.

A csont kas alatt kónya óra perceg,
sejtjeim falsul fogják már a tercet,
dús vágyaimnak kiszáradt a teste.

Néha megvillan még a bicska lapja,
de a haragnak immár nincs alapja...
S kereng a bolygó, mint fáradt agy este.

9

S kereng a bolygó, mint fáradt agy este,
kereng az ágy, melyen az ember ül,
kereng a vánkös, min elszenderül...
Egész nap csak az eszt adta-vette,

s még a portás is megkilincselte,
mosolygott pedig, benyalt emberül,
de asztalkája meg sosem terül...
Kereng a penna, elmereng felette,

milyen eszmékben keresett és hitt írt,
s mily iszonyatos szerelemekről vitt hírt...
És úgy poroszkál langyos kéjbe estve,

vállán óriás holló telleget,
illesztgeti a földet és eget.
S amint kihűl, lehull az éjbe esve.

10

Amint kihűl, lehull az éjbe esve,
álmaid is rest hazahajtani...
Hol a vakremény, az a hajdani?!
Már kedve sincs, hogy nyáját megkeresse...

Miféle hit, ha még üres leves se,
csak a kásának gőgös halmai,
azt is egy versből véli hallani...
S nincs, ki a feltúrt éjszakát bevesse.

Hajnalig fortog az éhségek trösztje,
reggel is ráng még, délben, este s közte
a hiányokat nyeldeklő torok.

De lassul már, mint síkon a folyó,
utat tévesztett, fáradó golyó –
mint feledésbe hulló verssorok.

11

Mint feledésbe hulló verssorok,
mint barázdákból útszélre kifújt mag,
a vágysok lassan végre mind kimúlnak.
S az időkerék gyorsan elforog,

nem akaszthatják meg a mentorok,
s ha a kifulladt csillag fénye túl nagy,
a resztlijéből azért még kigyúlnak,
holmi holdacskák, tönkrement sorok

hemzsegek széjjel. Ámde az új fecskék
jönnek már, hogy kék tintával átfessék
az eget – s közben nagyokat hülyülnek,

s tán még akkor se hagynak fel vele,
ha beköszönt a Mindenség tele,
ha bolygók és világok mind kihülnek.

12

*Ha bolygók és világok mind kihülnek,
s a Kozmosz bambán ön-nyálába fúl,
a hú agyagért Urunk visszanyúl:
a sűrű jó lesz szemnek, orrnak, fülnek...,*

a hígabbjából agyvelőt köpültet –
az ember sorsa máris lekonyul,
hiszi, virrad, de folyvást alkonyul,
s öröknek véli mind a megkövültet.

És a természet szörnyű cselvetése,
hogyan nem segít az elvek elvetése:
nem takarít be semmit, aki ültet,

s az elvtelen is kihull a lyukon.
Kerengnek a testek pályájukon:
Igazságnak gyujtván hús fényt, az Ūrnek.

13

Igazságnak gyujtván hús fényt, az Ūrnek
bús dinamója fuldokolva bűg,
két pólusán a jövő és a múlt,
s a bogárhátú jelen csak a fülledt

tekervények közt kullog, sikerültebb
emlékeket nemz – s hiányokba rűg.
A vesztes soha nem talál tanút.
A magány szirtje messzire kidülled.

Hol moccanni már nincs jártányi tér,
s mintha megkövült zerge lépte lennél,
magasabb vagy a kerge végtelennél,

ahol elillan – mint párányi vér
a talpfák tövéen –, amit gondolok:
komor bolygóm a legszebben lobog.

14

Komor bolygóm a legszebben lobog,
ébenfatüze meg sohasem csappan...
Már a világgal se szóba, se hadban
nem állok. Mintha mázsás ostorok

vagdosnák, tátog száz sáros torok:
a föld étvágya jottányit se csappan,
pedig derékban majd' hogy ki nem csattan;
roppant bendője csúnyán rám morog.

És aztán végül, ahogy rögre rög jön,
betömődik lassan az isme-rés,
vigyáz az ember, nehogy felröhögjön,

mert megcsiklandja a felismerés:
kinek a Léthén túl is dolga van,
külön(b) világot alkotok: magam.

HODOSSY GYULA

Tavaszi levél ajtóval, ablakkal

Tavaszi szellő futja át a szobát,
ajtó, ablak tárva
a lélek is fut vele.
A test, ami nyúzott, nehéz és fáradt
marad
ül és konokul tekint a falon lógó képre,
krikszkraksz az egész, gondolja.
De amikor elhomályosodik
a színek kavalkádja közül
távolba tűnő sejtelmes utak tűnnek elő
hívogatón, csalogatón.
Az egyik úton, egy zsíros kenyeret majszoló,
a másikon egy szénakazalba bukfencet vető,
a harmadikon tavaszi fűben hentergő gyermek,
a negyediken minden, ami szép volt, lágy és
kerek.
A lélek a fényes alagútban, lebegve, boldogan,
míg a tavaszi szellő vissza nem tereli.
Ajtó, ablak bezárul,
a konok tekintet meghátrál.
Az izom megfeszül, a test feláll.
Győzedelmeskedik a vágy,
hogy ablakhoz lépve, a rügyből levél bukjon elő.

(Könyvjelző, Pozsony, 2005/4)

JUHÁSZ KATALIN

Reménytelenül

Lassan, tűnődve

Haszontalan kérdés, feltenni felesleges. A létezés egyszerű szépségét szerettem. Ahogy folytak ablakokból lassú, sárga fények, és a vattapárnák szétszakadtak. És rajzoltak szemem köré lázat. Mit megbámulok, most még elporlad, de a sötétség már nyaldossa ruhámat.

**Az ember végül homokos,
szomorú, vizes síkra ér,
szétnéz merengve és okos
fejével biccent, nem remél.**

Más tér van itt, s más idő. Mit megérintek, most még meginog, viccesen imbolyog, mint test a vízben, de ordít már fülrepesztve. Csapdába ejt minden éjjel, és álmom senkinek el nem mesélem. Szárnyát a fénynek nem szegheti szó. Másoknak is így lehet ez jó, mert

**Én is így próbálok csalás
nélkül szétnézni könnyedén.
Ezüstös fejszesuhanás
játszik a nyárfa levelén.**

Pedig november van, születtem harmincöt éve, pont egy évvel több a tegnaphoz mérve. Tócsák nőnek a járdán, foszladozik a szivárvány. Minden szépet barbár erő üldöz. Mikor lábam nyomát befesti az éj, a maradandóságra gondolok. Nem tudom, merre innen,

**A semmi ágán ül szivem,
kis teste hangtalan vacog,
köréje gyűlnék szeliden
s nézik, nézik a csillagok.**

És a csillagok átkelnek a folyón, száraz lábbal, ahogy
én akartam egykoron. Színlelem legalább. Megyek a
nyilak után. A fák, mint megannyi antenna ég és föld között.
Köztük bolyongok megint. Mit számra veszek, a csodáktól
Megfosztatik. Kikövetelt fegyelem, hátizsákban cipelem.

Vas-színű égboltban...

**Vas-színű égboltban forog
a lakkos, hűvös dinamó.
Óh, zajtalan csillagzatok!
Szikrát vet fogam közt a szó - -**

Valami mérték kell, hogy mérhető legyen az a dinamó.
Álmaim folyton ébren tartanak, a következő napba mégis
átzuhanok valahogy. És néhány szót csak évekkel később
értek meg. És újra fogadkozom, hogy el nem tévelygek.
Mit megízlelek, előbb édes, majd savanyodik, sárrá lesz

**Bennem a mult hull, mint a kő
az űrön által hangtalan.
Elleng a néma, kék idő.
Kard éle csillan: a hajam - -**

Megint esik, megint sárba merülök. Fülemben valami
dübörög,
hiába rázom, nem szűnik meg. Percnyi haladék sincs. Ha
előbb
ébrednék fel. Vagy ha rátalálnék egy mindent megoldó

mozdulatra.
Amit nem lehet visszacsinálni. És a képzelt mérleg két
karja el
nem billenne többé. Új játékba foghatnék, a napba követ
dobhatnék.

Bajszom mint telt hernyó terül
Elillant ízű számra szét.
Fáj a szívem, a szó kihül.
Dehát kinek is szólanék - -

A vastagon szedett szövegrész: József Attila –
Reménytelenül c. verse

KACSINECZ KRISZTIÁN

jelek

piszokban fetrengő
hetvenhét éves nő

törött tőr és turul
hét csillag elgurul

tizenhárom sebhely
eltépett kereszttel

háromarcú isten
lelke egynek sincsen

egyetlenegy angyal
égő vörös hajjal

tizenhét évesen

Meghalok véresen
Tizenhét évesen

Sírnak majd utánam?
Végzem a kukában

Lesz szép ravatalom?
Majd a szeméthalom

Fehér volt az ágyam?
Amíg vért nem hánytam

Lesz virág a síron?
Nő majd egy-két szál gyom

Nyugodt lesz szellemem?
Bosszút áll mindenem

A halál meg én

ülök az istenek kövén
a halál meg leül mögém

nézem az égő tornyokat
a halál verseket mondogat

írok valamit a porba
korog a halál gyomra

hátranéznék, de nem lehet
a halál a pincérnek integet

odanyújtja a számlát
a halál a falon is átlát

nincs sok bűnöm és mégis
a halálnak ennyi elég is

ülök tovább a kövön
a halál feláll és köszön

KULCSÁR FERENC

Igaz történet

R. C. tízéves lehetett, a mesebeli birodalom,
egy hosszú-hosszú parasztház elvarázsolt udvarának
suttyó ördögfattyá, szóval tízéves lehetett, amikor,
nem tudja már, kicsoda, megkérdezte tőle:
No, gyerek, mi leszel, ha nagy leszel. A kíváncsiskodó
megrökönyödésére R. C., az ördögfióka
azt felelte: Angyal. A meghökkenést persze
rövidesen gúnyos hahota követte, s R. C., aki
maga sem tudta, miért is akar majd
egykor angyal lenni, a heherészőt faképnél hagyta.
Udvar végi „barlangjába” menekült, a fejét
szénavackába fúrta, s kis idő múltán elszenderedett...
Sokáig cipelte a jelenetet a szívében,
mely egyébként is tele volt tüskével; bár nem akarta,
valahogy mindig rossz fát tett a tűzre:
szénakazlat gyújtott fel, vízbe fulladt,
kis híján halálátelve, diófájuk égbe nyúló ágáról
zuhant alá: mennyből a pokolba... R. C.,
az ördögfióka angyal akart mégis lenni. A fenti év
decemberében, miközben
számlálta titkon a napokat, várva a hóesést,
a világot jászolba fektető karácsonyestet,
megbetegedett, sárgaságba esett.
Vigasztalan lett, nem értette,
Isten, akinek ő naponta imát mond,
mért engedi ezt. Ezüstdiót, aranyalmát félretolt,
pityergett, s a kórházszoza ablakához nyomta az arcát,
bámulva a hóesésbe pólyált, végtelen világot.
Édesanyja távoztával ágyba bújt,

s barátaira gondolt, akik otthon
járták a házakat, dicsérve az Istent,
hogy lejött a pásztorokhoz a jó hírt hozó angyal.
S eszébe jutott hirtelen, mit mondott nemrég
a hahotázó embernek: angyal akar lenni,
ha nagy lesz. Most sem igen értette persze
„lelke tőmondatát”, s egykori válaszában merengve
elaludt. Azt álmodta, halott kistestvére,
akit még kisdéd korában magához vett
az Isten – R. C. ekkor még csak
édesanyja méhében készülődött a világra –,
azt álmodta, halott édesbátyja,
mikéntha egy angyal, eljött hozzá a kórházba
gyógyulást kívánni. Amikor karácsony
másodnapján felébredt, hó borította kint
az ünneplő világot, s eszébe villant az álma:
hogy eljött hozzá édesbátyja
angyalnak képében, s ő, aki a bátyja helyett
született a világra, tulajdonképpen angyal,
önnön édesbátyja.

Erdő

A mindenséggel mérd magad, villant fel R. C.-ben
az arany gondolat. Az őszi erdőt járva
mélyen belesüppedt a rozsdavörös szőnyegbe a lába,
ezért csak araszolva haladt, s tán éppen ezért
ötlött fel benne a gondolat: a mindenséggel mérd magad.
Amerre ment, kakukkok, rigók villantak fel-alá,
s a fakoronák közül a messzi ég
ablakai nyílottak reá. „Ebben a tölgyfa-öröklétben
kellene maradnom istenviláguntig, gondolta R. C.,
hiszen én, a tehetetlen istenutolsója itt borulnék virágba,

itt lombosodnék világba. Verseket írnék a halápos-mohás fákra, gomabillatú, csiganyálazta szonettkoszorút, és somfaágból fonnék a fejemre piros-zöld koszorút. Járnám e csöndtől, örömtől terhes erdőbirodalmat, szarvasbogarak, vaddisznók, makkok közt művelve az irodalmat. Őzektől tanulnám az istenfélelem finom bölcsességét, szarvasoktól a szerelmes ódát, mókusoktól a rímeiket, a mókát. Vágnék a sűrűben új s új csapásokat, s hallgatnám a bozót mélyén a mennydörgést s a villám szötte, szörnyű viharokat. Csapzott hajamra zúdulna az égből ítélet, áldás, s a csillagmiriádból alászállna egy zengő kiáltás: én vagyok az, aki vagyok, a hajnal harmatában s szívedben ez ragyog. S nézne rám a hold, a szerelmes vén kobold, s ezeréves baglyok huhognának, hirdetői istennek, titkoknak, halálnak. Így élnék csendesen, farkasok és vadkanok közt tengetném napjaim, s örökké élnének mohára rajzolt szavaim.” Az őszi erdő avarát járva, mélyen belesüppedt a rozsdavörös szőnyegbe R. C. lába, ezért csak araszolva haladt, s tán éppen ezért öltött fel benne a kedves gondolat: a mindenséggel mérd magad.

Holnapok, honlapok

R. C. tudja, csak holnap fog jó verset írni. Vagy holnapután. Olyan ő, mint Albert Camus Pestisének Grand-ja, tudniillik nem bír elkezdődni. Mármint Grand regénye, mely az első mondatnál *mindörökké* elakad: hol a jelzők, hol a ritmus, hol az igék miatt. „Egy szép májusi reggel egy karcsú amazon pompás pej kancáján ülve végiglovagolt a Bois de Boulogne virágba borult fasorain.”

Pompás legyen-e a pej kanca vagy fekete, szép legyen-e a májusi reggel vagy ragyogó, karcsú legyen-e az amazon vagy testes, a fasor virágba boruljon vagy virággal telt legyen, esetleg a Bois fasorai legyenek virággal borítottak. R. C., pontosabban Camus-Grand nem bírt a végére járni az istenverte mondatnak. A Pestis különben e szavakkal kezdődik: „Azok a különös események, melyekről ez a *krónika* szól...” R. C. is írt már *krónikát*, igaz, csak töredékeset, mert ifjú fővel belátta, a Világ Krónikáját az angyalok írják, s teljességüket is csak az Isten látja. R. C. tudja, csak holnap fog jó verset írni, vagy holnapután, a csapások idején, bár jogtalanság és erőszak mindenkor jelen van a világban. De a pestis bacilusa sohasem pusztul el, sem el nem tűnik, mert évtizedeken át szunnyadhat a bútorokban és fehérneműben, türelmesen várakozik a szobákban, a pincékben a bőröndökben, a zsebkendőkben és a limlomokban, s hogy első tán a nap, amikor a pestis, az emberek szerencsétlenségére és okulására, felébreszti majd patkányait, és elküldi őket, hogy egy boldog városban leljék halálukat, ahol R. C. nem tudja elkezdni a verset, pontosabban R. C. tudja, holnap fog csak jó verset írni, pompás pej kancáján ülve, káprázatos fekete kancáján, amikor egy szép vagy ragyogó májusi reggelen végiglovagol otthonán, a kisvároson, esetleg a csillagba borult tejúton.

MIZSER ATTILA

avítt szonett

a tender él habár kopik a sarmja
az anyagban ma minden értelem
rétegben tart de halál szégyellem
e könnyű szerben hogy lelek szavakra

most lapályon (de ez a kegyelem)
hogy nincs nincsen a telefon kinyomva
ki gondolná hogy én voltam idolja
nincs verdám mi teper a terepen

büszke nyomorult voltam én ma fáj
hogy nem látom okát helyét ha száz
gazdag egy lapban jaj mitől tolong

és máshol másfokon csupán a poszt oly
népszerű amit dicsér a tanár
s otthon modern helyett modelldre gondol

zamat

aztán legyen egy másik város
az emlékezet mint rosta de
szinkronos bemikrofonozva
persze szaga is van testvize

így emlékszem ki ettől álmos
ittasult főleg ez fonja be
ha kell kellem és cefre oldja
mint menzán a menüt nyomja le

ettől élvez ha megszagolja
a fogyasztók kódolt illatát
és reménykedve pacsmagolja

gondolja milyen jó szokás
ott ahol van egy másik város
egy hasonló csupa csuda spájz

Andersen paradigma

„pompás idő volt”
(Hans Christian)

cirka akkor már nem bírtam gyufával
a római strandon stíroltem nőket
harminchárom volt tuti a tárban
féltem a szigeten persze meg főleg

hogya nem lesz itt hisz rágyújtani sem
lehet állítólag de van fél tucat fess nő
(és most jöhetne egy rím önnek mester
egy ismert miért ne igen de nem jó)

lehet a ródsó volt de pangott a part most
pöttömök és pannák pont ott hasaltak
bizonyisten viaszból öntöttem gyertyát

de valahogy mégis a faggyúk maradtak
reneszánszát érzem tán mirelit hálnak
mediterrán napok ólmosan lassak

NÉMETH ZOLTÁN

Állati nyelvek, állati versek

a jégmadár születése

a jégmadár egyes vélemények szerint
túlságosan is modern madár.
úgy születik, hogy egy tetszőleges
madarat a mélyhűtőbe zárnak,
majd megfelelő idő elteltével
kieresztik a didergő, vacogó,
mindamellett felettébb szerencsés
állatot, aki ezután bízvást
kijelentheti magáról:
jégmadár vagyok.

a fridzsiderelméletet viszont harcosan
támadják más csoportok, amelyek
szerint ezzel a módszerrel örök frigiditásba
szorítanak minden jégmadarat.
a megoldás kulcsa máshol, éppen
az ellenkező oldalon van, állítják.

a jégmadár innét nézve tipikusan meleg madár,
a melegdiskurzus része: őse a gaymadár,
amely már eleve maximálisan meleg madárnak
született. egyszer aztán irtózatosan melege lett
magából, fordított egyet rajta, s így lett belőle
jégmadár: egy valódi kortárs madár,
aki génjei mélyében viseli önmaga másságát.

a csíkbogár hiába...

a csíkbogár hiába szedi a lábát,
alig bír lemenekülni a gyerekek füzeteiről.
csak húzzák őt vissza,
margóznak örökké.

ha a verebet átnyomod...

ha a verebet átnyomod az üvegen,
üreg lesz belőle. az a néhány
vérző betű még senkit sem hatott meg.

házipark

a növényi *bonsai*ok mintájára kialakított
állat*bonsai*ok felmérhetetlen hatást gyakorolnak
az egész emberi civilizációra. gondoljunk csak
a tizenkét centiméteres elefánt*bonsai*okra, amelyek
alig százhusz grammosak, a nyolc centiméter
hosszú oroszlán- és tigris*bonsai*okra,
amelyek apró fogacskáikkal kedvesen rágcsálják
mutatóujjunkat, vagy a tizenhat centiméter
magas zsiráf*bonsai*okra, amelyek játékos csapatban
vonulnak a konyhából a fürdőszobán át
a nappaliba. ezek az apró lények az emberi
psziché átalakításának „nagy” munkáját
végzik el. három parányi *bonsai*farkas, amint
zokninkat rángatja, egy puma*bonsai*, amikor
fel akar kapaszkodni nadrágszárunkon,
a tíz centiméteres orrszarvú*bonsai*, ahogy lágyan
döföli sarkunkat, vagy a gepárd*bonsai*, amely

fel-alá rohangászik az előszobában.
kengurubonsaiok ugrándoznak az íróasztalon,
víziló- és krokodilbonsaiok dagonyáznak a kis
házipark itatójában, zebrabonsaiok pihennek
a hűtőszekrény tövében. az állatbonsai segítségével
egész állatsereglet segít a lakás berendezésében,
három-négy centiméteres bagoly- és sasbonsaiok
röpködnek és hallatnak decens vijjogást a csillár
körül, parányi fecskebonsaiok ücsörögnek a
függönytartó rúdon. és amikor egy ilyen emberi
tenyérbe denevérbonsaiok szállnak le csapatostul,
az új világ paradicsomi állapotai játsszák vissza
a teremtetést, a tökéletes megoldások felé.

miért kicsinyítőképzőzzünk a rókát meg a macskát...

miért kicsinyítőképzőzzük
a rókát meg a macskát?
ró-ka, macs-ka.
ezek szörnyen véres állatok
különben, iszonyú vadak
tudnak lenni, nem kegyelmeznek
a kismadaraknak (azokat miért
nem kicsinyítőképzőzzük?
milyen hamis komolyság
rejtőzik abban a szóban, hogy:
madár. madár! ma-dár!),
szóval ezeket a durva állatokat –
még hogy róka, macska –
ezeket a durva állatokat
egyszer és mindenkorra meg kéne
fosztani a csöppet sem legitim
képzőjüktől. legyenek csak,

nyugodtan legyenek csak:
ró és macs. így: ró és macs.
nem fognak ezek itt
nekünk pattogni.

a csuka folyton bezárja az ajtót...

a csuka folyton bezárja
a folyók és patakok ajtaját,
és akkor senki se ki, se be.
a halak nem tudnak kijönni
a folyóból, patakból, a halászok
meg nem tudnak bemenni.
miért csuka mindig az ajtót?
csak u
ggy.

vidrák és esernyők...

a vidrák nagyon szeretik
az esernyőket, nem is csoda,
víziállatok. leggyakrabban
a gyuri nevet viselik,
dupla vével.

a tej a tehénnek a feje...

a tej a tehénnek a feje,
egyensúlyoznia kell,
nehogy szétfröccsenjen.
amíg meg nem fejelik.

a gyöngytyúk kiejthetetlenül szép...

a gyöngytyúk kiejthetetlenül szép
madár. beköltözik a kagylóba,
és ott nevelkedik. alig lehet kiszedni
őt a kagylóból. kagyló az anyja,
ló az apja, ő meg gyöngytyúk.
olyan szép, hogy először a nap
felé emelkedik, hogy megláthassák
benne a csodálatos, kiejthetetlen
szépséget: a „ngyty” benne a
legszebb. nagyon szereti az
ypszilonokat, ezért ypszilonokkal
etetik őt az udvaron.
de a szépségnek is van határa.
megesik, hogy a sok elfogyasztott
ypszilontól a gyöngytyúk az
írásfüzetben egyszer csak
átváltozik gyöngytyúkká.
és ez már a gyöngytyúk és a szépség
halálát jelenti.

a rigó a góré...

a rigó a góré a madarak között,
de a felesége is nagy ribanc.
a gyerekek legóval játszanak
a fészekben, és közben rímelnek.

a rigó és a gólya...

a rigó és a gólya ugyanaz
a madár. gó, go, mondják
a rigónak a gólyák, hogy
gólyává változzon. ugyanígy
rokonuk a jaguár. lya, ja,
kiabálják a jaguárok a
gólyának, aki ha továbbmegy,
jaguár lesz belőle.
de a jaguár már csak nagyon
kicsit hasonlít a rigóra.

a sikló erotikus állat...

a sikló egy olyan erotikus
állat, amely folyton a c
betűt keresi, és amikor
megtalálja, gyorsan odaáll,
odahúzódik melléje,
mintegy utánaáll,
a meghosszabbítója lesz.
ha ilyenkor szádba
veszed ezt az egyébként
békés állatot, rövidesen
megvadul, zihál és
emberi nyelven kezd el
kiabálni. egyetlen betű
is képes csodákra,
állapítja meg a sikló
ezek után, és barátságosan
újra odahúzódik kedvenc
betűje mellé.

a lónak azért építenek...

a lónak azért építenek
oly nagy istállókat –
nem tudod?, tényleg nem tudod?
akkor én megmondom! –
azért építenek a lónak
olyan nagy istállókat,
mert ha megfordítod,
hogya lábai, a négy
lába az égnek meredjen,
akkor mi lesz belőle?
na, fordíts meg!
ló – ól. szóval ezért
építenek ilyen nagy
istállókat, hogy az
egyik szó biztosan
belefértjen a másikba.

szegény kiskutyám...

szegény kiskutyám. csöpi –
mert így hívják – belemászott
egy kechupös dobozba,
a gyerekek meg délben
nagy gyorsan odaültek az
asztalhoz, éhesek voltak,
nem nézték, mit csinálnak,
kinyomták a pizzájukra,
szétkenték és megették
szegénykét.
mik vagytok ti, kiabáltam,
kutyazabáló olaszok?

az emlősök...

az emlősök nagyon izgató
állatok. megfogni az emlőst
nagyon izgalmas dolog.
az emlős olyan állat, amely
s nélkül is életképes.
gyakran mutatkozik társaságban.
ilyenkor mi is odakeveredhetünk
a közelükbe, és természetvédőként
is bemutatkozhatunk. kegyes csalás.
na és? hazudtak már
nagyobbat is.

megcsókolhatom a csókáját?

megcsókolhatom a csókáját?
cuppogó, nyalakodó madár,
amely rúzsozza magát,
ráadásul nem is egy, hanem két
nyelvi probléma egyszerre.
gyakran rakják őket a szájuk
közé, és rajta keresztül
csókolóznak. egy idő után
tele lesz a szájuk tollal,
csőrrel, karommal és a csóka
kétségbeesett kiáltozásával,
de így nagyobb az élvezet.
a csóka ugyanis messenger
madár, egy transzformátor,
amely közvetíti és felerősíti
az élvezetet. a véres,
tollatlan, megkopasztott
csókák szomorúan lógnak a

villanyvezetékekről. sok a munka.
mindenki élvezni akar.

a sün nem inkább siin?

a sün nem inkább siin?
a hangok félnek egymástól,
az x például a magyar nyelvben
az egész abécétől fél.
más mentalitás az y-é.
azt sem tudja magáról,
magánhangzó vagy mássalhangzó-e.
a gyíkban mássalhangzó,
a vízysiklóban magánhangzó,
egymagában az egész ábécé.
az egyetlen hermafrodita betű.
más mentalitás a h.
nemtelen, sem nőstény, sem hím,
sem magángangzó, sem mássalhangzó,
nincs is uhu, sem hóbagoly.
a sün nem inkább siin?
ehhez azonban néha
vissza kellene térni a kézíráshoz.
le kellene írni a sünt.

a vércse cseh nemzetiségű madár...

a vércse cseh nemzetiségű madár,
eredetileg Petr Přemyslnek hívták,
és a cseh madarak királya volt.
egyszer erdélyi rokona, a vérmedve
elhívta a kastélyába, azóta együtt
véreznek erdélyben, ez a közös
szórakozásuk, keresztüldugják

az ujjukat a nyakukon, és úgy
véreznek kenterbe. a vércseh már
megint ki akarja hívni a vérmedvét
egy nyakonujjkeresztüldugós
párviadalra: strę prst skrz krk!
Kiáltja, és összecsap az ujj és a nyak.

a lótetű nagyon ideges állat...

a lótetű nagyon ideges állat.
tulajdonképpen egy végtelen
történet: a ló rá akar
lépni a tetűre, a tetű
talál egy tűt, beleszúrja
a lóba, az rá akar lépni
a tetűre, szinte táncol
rajta a fájdalomtól,
a tetű még beljebb
nyomja a tűt, és ez
így megy örökkön-örökké,
nincs megoldás.

a rák úgy születik...

a rák úgy születik, hogy
amikor a varjú hangot ad ki,
akkor a levegőben a sok hang
megfordul, és rák lesz belőle.
ezért van az, hogy hogy ha sok
a varjú vagy sokat idegesítik
őket, akkor sok a rák is.
a rák nem véletlenül mászik
hátrafelé: a sok varjúhang
megfordul a levegőben!

a kecske utálja az f hangot...

a kecske utálja az f hangot,
a fecske utálja a k hangot.
a kecske azért legel olyan sok
füvet, mert a fűvel lelegeli
azt a sok f-et, ami szinte
elborítja már a földet.
a fecske meg ki nem ejtené
azt a sok k hangot.
hülyén is nézne ki az a sok
k a levegőben.
ezért van több fecske,
mint kecske.

a csiga nagyon lassú...

a csiga nagyon lassú állat.
húznia kell maga után azt
a nyálas, tapadós cs betűt,
összeszednie a szétguruló i
betű darabjait, kihúzni
a g-t, amely folyton földbe
ássa magát, rángatnia az a betűt,
amely lecövekel, és mozdulni
sem akar.
és csak ezután következik
a csiga, csak képzeljük el
a csigát ennek a sornak
a végén, amint húzza, húzza
a betűit.

a híres író...

*rókai mór, a híres író
nem selypített. nem
selypített. és nagyon,
nagyon, nagyon szerette
az állatokat.*

ÖLLŐS EDIT

Szieszta

mikor nem bánt a gondolat
csak úgy ücsörög
vagy heverészik
magadra hagy
(de azért füledbe szuszog)

Vita

mikor legördül a vasfüggöny
megalszik a tej
aszalódik a szilva

a gobelinek remegnek a falon
újra Isten ragad karon

POLGÁR ANIKÓ

Nafplio

Mást mond minden
idegenvezető, az épületek

felcserélhetők, a török fürdő
és a görög mozi, a jobb

és a bal, (a betű arab,
a szó török,) s a Korán-idézet

a kútra vésve névhalmaz,
csak egy másik olvasatban.

Hogy lőtték vagy szúrták
Venizeloszt, a templomból

jövet vagy a templomba
menet, hogy ebédelünk-e

Nafplióban, vagy csak
szürcsöltük a gyümölcslevet,

francia volt-e a lány vagy
afro-amerikai, beszélt-e

vagy csak esemesezett:
nem a tényeket, a bejegyzést

mosták csak el a mondatok.
Izzadt tagok a busz bőrülésein.

Névsorolvasás, mindig újra
és újra, a görög ábécé

szerint. „Den íne dikó tu”,
nem az övé, oldalra se néz,

a sofőr hiába kiabál.
Mégis: jobb állni az út

mellett és integetni,
hátha a tiéd jön, és hátha

megáll. A hálón fönnakadnak
a vastag szemüvegkeretek

és a szavakhoz hibásan
illesztett ragok.

Részképzés a Valhallában

Tanácsok hőroszoknak

Megölni a szörnyet egyszerű.
A forrás mellett ül,
a barlang szájában,
a metrólejáró vagy az egyetem előtt,
feje akárhány,
újra s újra nő,
nemtelen, vagy inkább feminin,
halálóráján még szülni is szokott,
füstöl, mint a múzeumkertben
a gőzvasút,
csak elmozdulni nem tud,
arra képtelen.

Aztán boncolókéssel
hasítsd fel a bőrt,
és fűrészd el a szívből
kivezető vastag sárkányeret.

A szívvel csinálj akármit,
nyáron megsütheted,
vagy a konferencián körbeadhatod
szemléltetés gyanánt,
főzhetsz hüllőlevest a hajléktalanoknak
(jó forró, és három nap is eláll):
de a vér a lényeg, arra jól vigyázz.

Ha megízleled,
valamire még jó lehet
(hacsak meg nem halsz tőle,
mondja Hildegárd, s persze,
ha isten is megsegít):
esetleg megírsz majd egy
sárkányvér-tipológiát,
egyszer csak megérted
a madarak beszédét,
a tanszék elámul,
ha elvégzed a dekódolást,
vagy várost alapítasz,
egyetemet,
Glezir ligetében,
a dárdákból épült falú,
ötszáz kapujú
holtak csarnokát.

A régészsnő körömcipőben I.

(Vravra)

Szabadnapos vagy,
átnézted az Apojevmatini

katasztrófarovatát,
az út menti árus

mérgelődve mérte le
az egy darab barackodat,

elfogyott a járda a lábad
alól, zacskódban

felolvadt a reggeli
lukumádra szórt

cukor. Forrósodik
és nedvesedik a föld.

Nem megyek tovább.
Az út a visszahúzódott

tenger nyomán
süppeteg. A mocsáron túl,

a múzeumban leltárba
veszik a medveistennő

törött lábszárcsontját,
a márványgyerekek kezébe

bújt, fej nélküli madarakat.
Aztán aszfaltút vezet

a templomig. Szoknyádig
ér a fű. Artemisz kegyes:

rá lehet állni a kőre,
megtapogatni az oszlopokat.

Kaktuszba fúródtak a nyilak.
A vadász nő a semmibe nyúl,

hátáról hiányzik a tegez,
kislányos, csapzott, márványhajú.

(Patisszion-Kipszeli)

A taxi megáll,
mikor az útra lépsz,

éjszaka van, a sofőr
fáradt, nagypapás

keze a térdeden,
azt akarja,

hogy kislány légy
és zöld szemű,

csak kapkodszt a szavak után,
nyúlkálsz a semmibe,

most fontos,
hogy férjed emlegesd,

életkorod, talán
elriaszt, görög szókincsed

zörgő, aprópénzszerű,
mikor végre kiszállsz

a ház előtt, néhány
archaizmus a borraivaló.

RÁCZ BOGLÁRKA

Veled

(A. Tamásnak)

valami mosolytalan-mosolyteli váltakozás
(ünneprontás s ünnep örökös készenléte)
körénk fodrozódott sejtelmes szótlanság
tekintetpárbajok megfejtetlensége

négy sor a télről

tavasztalanná rozsdásodtak a városok
sistergő homályuk hallgatom, nézem
cigire gyújtok gondtalan
decemberi hóesésben

SZÁSZI ZOLTÁN

múltkor éjfélkor a parkban...

múltkor éjfélkor a parkban
nem jöttek szembe 150 gyerekek
csak osont a hideg
az se sítalpakon
de bent de kint de bent de kint de mindenütt
pedig már majdnem május volt
majd nem lesz május
neked a hét is páros
magányos három fenyőd mindörökre
belevéste magát a Vashegy előtti ködökbe
de én de én még az ingem is fázik
veled a Jóisten parolázik
nekem nincs ki megfogná kezem
a házon tábla áll
eladó
ki méri meg a végtelent
állandó sebvaras orrod
csak a lustán mozgó kórboncnok
a kerted hol apó ásott
majd használják mások
nem tornászik macska térdeden
ecsetet se visz pofájába kutyád
kifolyt tus véred foltja máig
ott barnállik
a parkban ha megyek
múltkor éjfélkor
pár fa állt már csak
tanúi a csillagcsattanásnak
bennem fáj rengeteg küldés

menj már haza Pista
elfogyott a sör bezárt a kocsmá
ne üvölts az istenit neki
nézd a bolondját
a fél várost felveri
kigurult a képeidből véres fejed
csattognak a vonatok elcsépett éneket
Pozsony Prága Komárom Deresk
ki ittmaradtam leszek vén deres
hajú varjúkárogásban elnyűtt
hitetlen énekes
nem jönnek szembe gyerekek
se kint se bent se bent se kint

Csarnok

*hogyan engedhetném elgurulni
fényből faragott játékaim*

egy ismeretlen öregember
a fásszín mellett
fűzfatókén ülve

ráveri keretét a múlt idő
két köbméter földde sűrített
való

elfelejteni
azt a macskát
ráesett a Hold pereme
kályha mellett alszik el
mindörökre

minden ami a tiéd
utamon kísérő
angyal szárnyának
verődése arcomon
birkózik szerelmemmel

felejteti
mivé faragta anyámat
nővérem
kicsi sírod mellett aprók a piramisok
a szél gondosan igazgatott virágaid szertefújta
márványlap rajta ő

milyen kopott lett kamaszarcom
régí fényképen nevetem ki a halált
ki sose félt

micsoda végtelen imádat leng téged körül
ki imádkozol bennem
a törvény beteljesül
arcom összetörni volna kedvem

emlékezz
a pillanat
a végtelenben keretet adott
ez az életed
két csillagpislantás közé kifeszített
vászonarabban hintáló véres húsdarab
minduntalan végighasal
ráncos ülő bolygókon
kétkedést mímel
bátor diadalt örömként iszik

a Léth vizét ittam
abban fürödtem
a Létben

óvakodva bortól nőtől botladozom
kiiszom kupám mégis
ha sörös ha kopott ha méz
ha méreg ha grál
ha grand hotelben reggeli whisky
ha sarki kocsmában kissörborovicska

keretem szétkorhadt
nem kalapál körém
nagyapámtól tanultat
majd anyám újabb márványlapra gyűjthet
megint virágokat szárítunk a szélben

halott kövimárnát úsztatunk árral szemben
volt minden
minden csak volt

éreztem egyszer
érezted egyszer
mikor belemarkolsz a homokba
egy aranyszínű tengerparti délutánon

TÓTH LÁSZLÓ

Értekezés a világteremtésről

Kétharmadán az emberélet útjának,
bennem matató kezek turkálnak,
pusztul kívül s belül is a sötétlő erdő,
vizsla szemmel fürkész fentről a Teremtő,
meg is szán tán kicsit, amint halálra váltan
a budai Irgalmas rendi Kórházban
jó doktorom – mintha csak ellenem fenekedne –
irgalmatlan-rendesen felnyúl a fenekembe,
miközben megszeppenve
észlelem, hogy helyezkedni kezdnek bennem a szelek,
s attól tartok – szent egek! –,
kicsusszan belőlem egy kósza szellenet,
és jó doktorom eltöprenghet a világnak illetén menetén,
fintorgó orral együtt töprengve vele én:
antik tragédia e vizsgálat vagy csak jó hecc-e,
hogyan végül bambultan meredjek magam elé: ecce
homo... ecce... ecce...
s elmélázva Kosztolányi hívórimén, a *grósztatán*,
nyögöm, hogy doktorom belülről tapizza prosztatám,
és egyáltalán nem érdekel, hogy viselik ezt mások:
„Doktor úr, ez má’ sok!... ez má’ sok!”,
üvöltöm, ahogy imigyen
bennsőségesen szorongatja dűlmirigyem,
remélve titkon, majd csak hamar rám un mostan,
de tovább matat ánusomban,
– kedvesem helyett *ezzel* kell most beérnem –,
sziszegve tűnődöm hát, föladván szemérmem,
merengek világnak menetén, világnak bölcssein, heréin,
tűrve, hogy doktorom szakértőn babrálja türelmes heréim,

oldalt egy gépen együtt szemlélem vele dolgos veséim,
szelíd hólyagom,
megrendülten, hogy nincs már többé irgalom, nincs már
több oltalom,
itt már – szó, mi szó! – a vesémbe is belelátnak,
kétharmadán az emberélet útjának,
a budai Irgalmas rendi Kórházban, hol egykedvűen,
sztoikus nyugalommal, létbe-vetetten tűrtém, tűrtém,
hogy – mintha minden ellenem fenekedne –,
amúgy irgalmatlanul felnyúljanak a fenekembe,
miközben mellem dagadt: járjon bár doktorom ujja úgy
végbelemben,
miként a Teremtőé matathatott Ádám formázása
közben a végtelenben,
a világot s benne őt is – legalább filozófiai értelemben –
azért még én teremtem.

Egy mondat

Egy mondat. Egy mondat
most az életem. Egy mondat
a képernyőn. A mondatom.
A helyőrrrel kijelölöm,
jobbra-balra mozgatom.
Nézegetem, vizsgálgatom némán.
Látom: ő is visszanéz rám.
Kimondtam. S ő kimondott szintén.
Én ő vagyok, ő, aki pont olyan, mint én.
Én az alanya – ő állít engem.
Nélküle nem is lehetne lennem.
Rám kérdez. Felszólít. Megtagad.
Megelőz. Bevár. Elmarad.
A *kintemmel* kellene ez órán

valamit kezdenem...
Hallgatva, ahogy *bentemből valaki*
beszélni kezd velem.

A kép nyers

*A hetvenéves Tőzsér Árpádnak,
Harmincöt évvel ezelőttre – Budapestről Pozsonyba*

Húgyszag, kutyaszar, Tűzoltó utca.
Ez verskezdetnek jutott eszembe – két éve már.
S bár annak valóban nem rossz muzsikát sugalmazott
e szóegyüttessel nekem a nyelv
és mindennapjaim fád díszleteinek véletlen
egybeszíkrazása,
s az így előmeredő kép köré is némi jelentés terét raj-
zolja oda az értelmező figyelem,
vers mégsem lett ez előszövegből.
Persze, a folytatás is felkínálkozott rögvest:
„...pattog a máz az ég faláról,
az izzákiból kihallatszó részeg gajdolás
a cigánylány-est szoknyája alá nyúl” –
de ezt az irányt a versnyitó sor azonnal meg is tagadta.
A Tűzoltó utcán naponta végigbaktatok –
ez az embernek az egész városban leginkább itt érzékel-
hető
földre-nyomottságát felvillantó kép nem takarhatja el
előlem
s nem engedi fölszárnyalni a verset.
Mert a verskezdethez nem mindig kerül oda a folytatás.
Csak póre mutatóujjként merednek üszkös romjai a
magasba.
A maguk durvaságában; eltakarhatatlan anyagsz-

erűségükben.
S mindez oly nyers valóságot *beszéltet*,
hogy az már a transzcendentális angyal-arcával tekint
vissza ránk.
Mondatunkhoz olykor mi csak a csend vagyunk.

TÓZSÉR ÁRPÁD

Utómodern fanyalgás a szlovákiai magyar irodalom tárgyában

Súrlódjék jelen írásom korántsem rózsafa nyirettyűje
avantgárd költő barátom, Cs. Laci ezúttal prózai
kötetéhez.

Negyedvirágzás avagy van-e (volt-e, lesz-e) szlovákiai-
felvidéki

magyar irodalom? – kérdezed, barátom, legújabb
könyved

(olvasónaplód?) címében, s az ágbogas barokk kérdésee
műved válasza klasszikus, azaz nemesen egyszerű
„igen”.

Elképzelem: az én válaszom valószínűleg hosszabb
lenne.

Így kezdeném: Az irodalom rég nem virágzás. S így foly-
tatnám:

Sok köze a virágzáshoz már a szép szavak girlandját a
virágzás-

-hervadás etapjaira bontó német szó-biológusok idején
sem volt.

S ha valami mégis virágzott benne: a romlás. Vö.:

Baudelaire,
ugyanabban a korban! – S vedd össze a szlovákiai ma-
gyar írás

és a virág fogalmát! Hogyha a lótoszvirágot (Madáchot,
Krúdyt,

Mikszáthot, Márait, sőt Kassákot) vissza lehetne
gyömöszölni

a Felvidék gubójába, akkor tán össze lehetne vetni a
két fogalmat. –

Barátom, menjünk ki inkább a verseid avantgárd
mezőire, ahol
csodás, szamovárszerű pitypangok nyílnak, szállnak a
szélben,
költözzünk át Hamvas Béla Északi Géniuszának a kon-
tinensére,
melynek partjait a Balti-tenger sötét jambjai mossák,
bárhová, csak
hátrafelé ne menjünk, mert mimögöttünk, közel a het-
venhez, már
temető van. Bizony, a könyved is temető, kedves bará-
tom, lapjai
megannyi huszadik századi sír, amelyből úgy fakadnak
föl a holtak,
a szlovákiai magyar írók, költők, akár a vér egy régi
sebből. – –
Ó, mennyi közös barát, ó, mennyi torzó életmű s élet! –

– – – –
Úgy egy fél évszázada történt: mi, a háború
dagasztóteknőjében
kelt vakarcs néptöredék, a történelem kezdetén találtuk
magunkat,
vagy hát, no jó: a reformkorban. Új hazát kellett
teremtünk,
mert a régít már csak a felszín örvényei jelezték: hol
süllyedt el.
S teremtettünk: Országház helyett sárral tapasztott
Csemadok-házat,
Akadémia helyett Kisebbségi Tudatképző Kurzust,
Nemzeti Színház
helyett Theszpisz-kordét. S mivel a soros Róma még ezt
a nádtetőt
provinciát se hagyta saját hazának neveznünk, len-
eveztek Szlovákiai

Magyar Irodalomnak. De ilyen erővel nevezhattuk
volna akár
(Gombrowicz után szabadon s enyhe anakronizmussal)
a már
seggbe rugottak s a majdan seggbe rugandók abszurd
operettjének.
Az irodalomhoz sokáig alig volt több köze, mint
Jourdain úrnak,
aki irodalmi tanulmányai elején arra volt büszke, hogy
lám ő
máris prózában beszél! – Nos, hát így van ez, kedves
barátom:
ha a szlovákiai magyar irodalom még mindig „szlováki-
ai” –
elég baja az neki! – De ugyanakkor érteni vélem
könyvednek
igazi indítékát is, tudom, hogy nemzedékünk számára
az a
bizonyos „van-volt-lesz?” kérdés 22-es csapda. Ha
Jourdain
urat megtagadjuk, fiatalságunkat tagadjuk meg. S ki
tud emlékek
nélkül élni? Erre bizony még egy avantgárd költő sem
képes.
Egyébként állítólag: annak idején a szóban forgó
veszettül virágzó
szlovákiai magyar irodalmat éppen te meg én támadtuk
nem kevésbé
veszett módon. S nem állítólag, hanem valóban: egy
egész évtizedig
küzdöttünk tolárd költők, írók és félig sem művelt drá-
maszerzők ellen,
akik Shakespeare nevét főleg keresztretjtvényekből
ismerték, betűnként,

ahogyan azt a rejtvény kockái fokozatosan kiforogták;
notórius
eposzíróknak szövegelvevő-kurát javalltunk, s a jambus
tablettáját
próbáltuk lenyeletni a „csasztuska” nevű malária-
fajtában vonagló
versszerzőkkel – nem sok sikerrel. De mint ahogy a
politikai pártok
s az ellenzékük: ma az egykori világirodalmi
hevületünk s a néhai
szlovákiai magyar irodalom csak együtt adják ki az
emlékeink
parlamentjét. S te mint hamisítatlan római jellem, XXI.
századi
Antonius, dicsérve temeted múltunk gyarlóbb felét is,
elismerésem
érte!, de azért ne vedd zokon, ha én – Cassius módra –
fanyalgok is
kicsit! – Befejezem levelem, kedves barátom: recenziót
akartam írni
könyvedről, s ez lett belőle: valami a próza és vers
között, ahogy te írod
könyvedben verseimről: versesszé, klasszikus igeneid-
hez fűzött fanyar
utómodern kommentár, bújtatott anapesztusok saru-
jában lépő episztola.

Hol van már a...

Bizonyos kritikusok kardként rántják ki a tegnapi
Locke-ot:
A versben sincs semmi, ami nem volt előbb az érzésekben!
Csak a vers maga, bólogatnak a mai Leibnizek bölcsen.

Közben a költészet nem más, mint az ember egyetlen olyan csele, amelyet nem fejthet ki az idő: e csel nem varrat a cél-ok-okozat-jövő kelméjében.

Fél életemnek el kellett telnie, míg rádöbbszem:
versemben, ha az valóban vers, egy másik malom,
s nem az én konkrét életem zokog.

A szóképek bozótosában olyan ritka vadat űzők,
amely nincs, s amely néha kínjában mégis felüvölt –
Ó, herceg, hol van már a tavalyi tükröződési elmélet.

Faustus Prágában

*Molnár Albert utolsó prágai megkísértése: hősünket itt
– új Faustusként! –
főleg önmaga kísérti*

Prága, 1604. Molnár Albert Rudolf császárnak bemutatja a latin–magyar szótárát, melyet a császár kegyesen fogad, s bécsi professzorságot ígér a tudósnak. Az udvari tanácsosok és papok viszont közönséges reformációra való szándékkal s azzal vádolják Molnárt, hogy a vásártéri Faustus-ház ördögeivel cimborál, s pápistaságra intik. – A tudóson a vád és a kísértés súlyától kitör régi betegsége, az eskór. Betegségében prágai vendéglátójának, Johannes Keplernek, a csillagásznak a felesége ápolja. Molnár, rohamoktól gyötörve, álmod lát: Faustus az elkárhozás után azt a feladatot kapja Lucifertől, hogy tartsa Molnárt az örök habozás állapotában. – A következőkben a történet zárójelenetét látjuk: Molnár Albert padlásszobájában, Kepleréknél vagyunk. Késő éjszaka van. A színen Molnár és Kepler, látszik rajtuk, hogy régóta beszélgetnek, vitatkoznak. Később Faustus szelleme is megjelenik a színen.

Kepler

(mintegy a korábban kezdett gondolatot befejezve)

Aki érezve hisz, az tükrözi
Istent, aki tudva: tükrözteti.
Emez már alkotás. A férfiban
a teremtés játszódik újra el.

Molnár

(néhány pillanatig hallgat, a hallottakon gondolkodik)

Holnap indulok, jó Johannesem –
Illik megköszönnöm a fedelet,
mit nyújtottál, és sok okos szavad.
Indulok – majdnem azt mondtam: haza,
holott a német föld, Germánia
sokkalta inkább neked a hazád,
az enyém meg máshol van, hogyha van.

Kepler

Hazád ott van, ahol gyökereid –
s mindnyájan a nőben gyökerezünk,
s a nő – nőnk, anyánk – a Földdel rokon,
la terre, tá zem – tanúsítja a nyelv.

Molnár

Messzire futottál, Johannesem –
Én csak hazát mondtam az előbb,
s te rá mindjárt – világegyetemet.

Kepler

A világegyetem absztrakció,
ha léted nem érintkezik vele.
S ha érintkezik: a nő a közeg,
az eszméhez a hús, a csontozat.
Ennyiben a tudomány is poézis,
a törvényig az élmények lökik.

Molnár

Lebecsülöd s túlbecsülöd a nőt,
de értelek, jobban, mint gondolod.
Egy az igényünk: valami kapocs
az Isten képlékeny végtelenében.
Te nőt mondasz, azaz természetet,
Mások hazát, s megint mások egyént.

Kepler

A nő anyag, a haza eszme csak,
amaz szolgál, emezt szolgálni kell –
Te milyen „hazát” szolgálsz azután,
holnap hová visz utad s a kocsit?,
vissza Altdorfba, vagy Bécsbe talán?

Molnár

(Megjelenik mellette Faustus szelleme. A következő szöveget már Faustus mondja, de Molnár hangján. Pillanatokra a két figura egymásba tűnik, nem lehet tudni, ki beszél. Molnár vagy Faustus. Faustus – mintegy helyeslően vagy intően – az elkövetkező jelenetekben is mindig hasonlóképpen megjelenik, következtében Molnár bizonytalan-

kodni, habozni kezd, illetve ellentmondásosat, „szabad szelleműt” mond. Faustust fizikai valóságában csak a nézők látják, a színpadon senki sem érzékeli, Molnár is csupán érzi a jelenlétét.)

Én egyszer már vettem útjegyet,
mindjárt érkezésem után: Pozsonyba!,
látni akartam a családomat.
Felkelt Bocskai, s elálltam utamtól.
Nem vágyok kardok s tarackok közé,
literátus vagyok, nem katona!
Hogyha most Bécsbe váltanék jegyet,
lelkemben dobolnék föl hadakat,
az önmagával csatázó tudat
hajdúit, új Erinnüszök hadát.
S ez a had amannál jobban riaszt –
Miért mennék akkor hát Bécsbe, mondd?

Kepler

Kérdem én is! Az ilyen „belviszály”
céltalan harc, elpocsékolt inak.
Jól döntesz, ha Wolf Unvertzagt kegyét,
a bécsi állást nem fogadod el!

Molnár

Úgy döntöttem, nem döntök: maradok
természetemben, amelyben születtem,
melyben alkatom szellem, öntudat lett,
s magam egyén, a mindenkori két
út között a lehető harmadik.
Holnap Altdorf vár rám, visszamegyek,
mint az inga, amely mást nem tehet,

de lelkem itt marad közöttetek,
belső szabadságban, a harmadik
úton, melyen járni Prága okított.

(Faustus el.)

Kepler

Bene! Bár e „belső Prága” talán
tebenned él csak, s a való kicsit más –
Igaz, a szellem, lényege szerint,
nem tarack s nem ármány, mégis: mi gyakran
kényszerül ármányra, fegyverre, hadra! –
Indulásod előtt találkozunk.
Mindjárt hajnalodik, jó éjszakát!

(El.)

Molnár

Jó éjszakát! Legyen álmod könyű,
gondjainknak terhét hagyd itt nekem!
(Az ablakhoz lép, kinyitja.)
Töpregek kételyek sötét ködében,
s nappalnak hazudom az éjszakát!
Döntöttem, hogy nem döntök...! – Lám, kimondtam
megint a szót, az elkötelezőt
(bár egy erő a számban megcsavarta) –
(Lassan az asztalhoz ül, kinéz az ablakon.
Faustus szelleme ismét megjelenik.)
Töpreng a sötét, virradjon-e már?,
és latol az elme, érdemes-e
virradni?, nem jobb-e a nagy, nyugalmas,
osztatlan éjszaka, melyben a tárgyat

még nem választja el a fény a tárgytól,
s az embert önmagától tudata?
Molnár Albert!, tudósnak mondanak,
vess most számot magaddal, életeddel:
ki vagy?, mit ér, amit eddig tanultál?
Mit ér a teológia s a jog,
s mit ér a bölcselet, ha te, magadról
nem tudhatsz meg semmit sem általuk?
A tudás – a jó s rossz pólusai
helyett – kétséges pántokra akasztja
a lélek üvegét, s az megvakul,
mint tükör az elfelejtett falon.
Áll az ember a keresztutakon,
s míg ott bogár s egér elboldogul,
ő jobb s bal lábát sem ismeri föl.
Pozsony vagy Bécs? Amott kard, itt kereszt!
Rág az eszme, mint a csontban a szű,
bomlik, ami bomlani nem kíván.
Mi különbség állam s egyház között?
Az egyénből mindkettő közt csinál,
kísérte torral, fényes városokkal,
de önmagán túlra, álságba, hegyre,
sivatagba, téves térbe viszi –
Mentsük lelkünket, az egyént: magunkat,
hová az Úr a terekből kiszállt!
Bomolj, világ, én elhagylak, bomolj!
Bomolj meg, és föl, az elemeidre:
már láttam, mi küzd a tereiden
(nem eszme, hiszen az, ha nem épével
teli torok süvölti, pára csak!),
nem érdekel bérelhető tudás,
s arany sem, ha én magam sár vagyok;
s a nő?, a nő!, nos, az majd megtalál,
hogya úgy talál meg, mint... mint rabot,

s nem reszket vállalni áldozatot.
Bomolj, világ!, láttam szerkezedet,
vagy véltem látni, bomlott óra volt,
mit bomlott órás vaskóval javított,
s megrettent, ha az óra is ütött;
véltam látni dühödt rúgóidat,
s csalót, ki ganéjjal kenetetett –
annyi már az ütköző érdek a
tengelyeidben, hogy csak ütközet
billentheti meg tárcsáidat –
Az új század felhúz vagy összetör:
én lelkem szigetére vonulok,
hol az égből maradt még tán darab –
Bomolj, világ! – S fald fel önmagadat!

Léggökökerek

Tapsolnak: miben hibáztam? A kopár tél
számadásra késztet: mi enyém, mi olyat
tudtam megszerezni tavasszal s nyáron,
ami a nagy hűtlenségeknek e telén is (mikor
lassan minden érzetem, sőt érzékem elhagy)
megmarad bennem, mint Sylvia Plath szemében
a vakító tűszúrás, a torzuló lovak, a szikomorfa?

Ötödik hete Hrabal verseit műfordítom,
Kolekce není, azaz amikor a költő kedvese
kikapartatta magából, mint véres szemgödörből,
közös látásuk éretlen, még fel sem pattant
zsenge gubóját, azt táviratozta a termő Titoknak:
A mintatermés visszaküldve! – S aki már hull,
szintén kéretlen, mit sztornírozzon? És kinek?

Mi köti a rímet a rímtelen zömhöz? Mellemben
törött üvegen csikorgó üteny, fejemen vendégghajként
leng a saját kóc, s vénen ím úgy látom: a mimikrim
a legtartósabb, a testem valódi szeretettel zárja
magába álterméseit, melyek kéretlenül, de annál
makacsabban támogatják idegenbe növésem,
szikomorfa léggyökerei a hontalan lombot.

VARGA IMRE

Városba menet

Visszagombolyítja. Csendig
a kérdéseket, a belső beszédet.
A mozdulatlan teréig szirmonként
a kései rózsát. A formát is
derengő középig. A vízcsobogást,
ahol még nincs neve, jelentése
hangja amiből fakad. Visszafordul.
A sírása idő-mélyről fölszivárog.
Sorjázó árnyék- és fénycsíkok
az értés létrafokain: fölfelé
kapaszkodik vissza a völgybe.
Arca a visszapillantó tükörben
ellobban; és nincsen hová.
Már ott van: múltja meg jövője
is rávallanak a városfalakon
tollászkodó fekete árnyak.
A délután darabjait tépkedik,
cincálják. Vége a harcnak.

Nevemből a hegy az út

Kiválik most amiből kiváltam:
nevemből a hegy az út s az erdők
kaptató után hegycsúcsé a lábam
s lett az orom sziklái a felhők
az alap szó-fakasztó mélység
csendjéből a szél s a rét is részt kér

A kiválóból idefönt kiválik
aki volt s tagjait odahagyja

s ha-mi elkísérte-hozta idáig
önmagát abból is visszakupja –
minden része egészére tárt itt
egybefordul füve csillagzatja

Lábamnál piheg fényben a múltam
ami fájt meg az is ami jó volt
közel s távol egymásba simultan
párban sírás mosoly szépség s hóbert
elengedve mindent amit tudtam
kortyolom a látványt finom óbert
folyton helybe érve ki-kihulltan

A termő szó világokba indít
(s ha kényszerű holt teredbe zár)
ahol állsz a sohasem és mindig
időd s csened között ég a határ
a belső kimondja a kintit
lebeke tárgy énné éli magát
s azzá válsz folyton aki nincs is

Akit szültek szüld újra magadat
bujkál merülő tested fölé
kövesd volt alakzataidat
lépve időd elébe és mögé
magát termő ritmusba törten
légy mulandómban légy az időtlen

A nem tudhatom-hasonlat

És ebből a portyázó sötétből
sivár időnk vízszintje fölött,
zsigeri mély teréből,
mint cellájából kitolt-s-lökött

rab, kitántorul közénk a fény,
dalolva szabadul a fény.
Nem tudható, a sötétség
üres-e most vagy van-e tere,
mert benne ellobban az értés,
és a tudásunk *túli* éjjele
vesz körül és belül, ez a mérték,
s minden *legyen*nek, *vagyunk*nak
lelkes kútfeje. Élők és voltak
így vagyunk vele.
Az innen: ha nem, ha nincs,
Az a túl *vanja igene*.

A fák között

A kimondható végtelen
elhozza fényeit
ormáról legmélyére vet
s terében elmerít

A van ami most élhető
ám az oka titok
míg a mennydörgő létezés
időnk hátára dob

Ebből az éje-sötétből
mely arctalan nevet
halvány merülő útjára
lök formát s ad nevet

s a fák között az égre kap
kéken a pillanat
de a lomb szép zöld tüze
őszünkig itt marad

VIDA GERGELY

Őszi kérdés

Verik, jaj, hosszú lecekkel verik a diót
utak margóján, nem hagyják megérni a diót.

Bökdösik, lassú mozdulatokkal nem hagyják,
bár *a rákövetkezőt* soha ki nem hagynák.

Némelyeknél, ha léc nem elég, kettes-létra,
biztosításképpen, a jövőre, a nehéz létre,

mint dión így rajta a kopács, úgy rajtuk a gond.
Talán ha két kibli naponta, ha sokat az ember nem mond.

Mert hát én szurkolok, bár tőlük meg is undorodtam,
reggelente látván a hetesen, e kicseszett tömegnyomorban,

ahogy potyognak a dióbisok, ahogy verődnek ők;
mintha csak félreállt volna, előzik az időt.

Így szóra bírják bennem a fondor vagányt,
a szó-kimondót, kérdő-jellé hajlítva a szájat:

ha nem érnek rá, akkor miért érnek rá,
s ha ráérnek, akkor miért nem érnek?

Z. NÉMETH ISTVÁN

Lenni más

Futni egy csőben vízcseppként,
csókot dobni – magad a pornak,
négyrét hajtott szalvétaként
ülni egy kihúló kávéspohárban,
kedvesed ajkán 'perhabnyi rúzs,
darázs, derék, mi meg nem öl,
szándék, hátsó, mely elül elöl, elal-
vás előtt vásott kis ördög, ki kéjt
kurblizna lomhuló motorba,
lenni mássá, máshol, a másé,
akár egy program, ha újraindul,
s vékonyan kisípol a gépből,
hogyan van remény még százezer
önálta-gombnyomásra, szilv'kék,
ledarált szöveg, mi versópium,
öntet száloptik' tézstarácson,
félénk őzgerinc, a tálon mézes,
vad medúza, borzas jajgatás,
de jó volna lenni minden égi,
rég s éghető, s a villanás,
készenléttől részeg égi ékszer,
gyermek polcán kóchuszár,
hullám a taréjban, leterített
rég' térképe a létszigetnek,
vattacukor a zöld kötőtűn,
békák gömbszemén a hályog,
Földet megőrző lehelet,
igazság, mi lassan behavaz,
egy kósza sómorzsában béke,
más lenni és mégis ugyanaz.

ZIRIG ÁRPÁD

nincs a testnek szerelemillata

függőönt játszik a pók
a hártvás pocsolya felett
fejemet lehulló cseresznyék
találják el
régmúlt tavaszaimból
egy kósza emlék
a rét virágait szaggatva
énekel
részeg felhőfoszlányok
dülöngélnek
flamingószínből hanvasodik az ég
akár az átok
ráül a házak boltozatára
kertek alól lopakodik a sötét
bennünk toronyórák kondulnak
szél settenkedik a nyárfák alatt
tapintható fájdalom a múlt
irigykedve nézzük
kéményeinken a golyát
az elköltöző vándormadarat
még mindig falként
magasul a félsz
álmodni új földek otthonáról
nem tudunk
csak lecsorgó szürke fényt
nyit az egek sátra
új álmokat szólni? nem
a régiekhez ragaszkodunk
furcsa lakhely ez itt

kihűlt hideg haza
úgy érkezik el az este
hogy nincs a testnek
szerelemillata

JEGYZET

A válogatásba a 2005-ben sajtóban, folyóiratokban, lapok, hasábjain megjelent versek kerültek, néhány esetben kiegészítve gyűjteményes kötetben első közlésként publikáltakkal.

A kötetben szereplő versek eredeti megjelenési helye

ARDAMICA ZORÁN

harmincöt. *Magyar Napló* (Budapest), 2005/11

BALÁZS F. ATTILA

A hiány sajátossága. *Irodalmi Jelen*, 2005. július

A költő meghalt. Uo.

Stílus és szimmetria. Uo.

Kamatozik az idő. Uo.

Vers Eszternek. *Várad* (Nagyvárad), 2005/5

BARAK LÁSZLÓ

kurvaanyja. *Bárka* (Békéscsaba), 2005/1

topi. Uo.

teca. Uo.

BETTES ISTVÁN

Szabódó kurta. *Vámbéry Antológia 2005*. Lilium Aurum (Dunaszerdahely), 2005

Mihalál-torma. Uo.

Málházva málik. Uo.

CSEHY ZOLTÁN

Én, Liszti László. *Élet és Irodalom* (Budapest), 2005/33.

A perzsa freskófestő. *Bárka* (Békéscsaba), 2005/4

Egy Horatius-fordító vázlatfüzetéből. *Holmi* (Budapest), 2005/5

GÁL SÁNDOR

nincs visszatérés. *Hitel* (Budapest), 2005/12

az idő árulása. Uo.

egy láthatatlan mozdulat. Uo.

parttalan pillanatok. *Irodalmi Szemle* (Pozsony), 2005/1

HIZSNYAI ZOLTÁN

Különb világot... *Élet és Irodalom* (Budapest), 2005. ápr.; dec.

JUHÁSZ KATALIN

Reménytelenül. *Én ámulok, hogy elmulok*, Lilium Aurum (Dunaszerdahely), 2005

KACSINECZ KRISZTIÁN

jelek. *Szörös Kő* (Pozsony), 2005/6

tizenhét évesen. Uo.

a halál meg én. Uo.

KULCSÁR FERENC

Igaz történet. *Irodalmi Szemle* (Pozsony), 2005/3

Erdő. *Könyvjelző* (Pozsony), 2005/10

Holnapok, honlapok. *Kalligram* (Pozsony), 2005/3–4

MIZSER ATTILA

avított szonett. *Új Forrás* (Tatabánya), 2005/7

zamat. Uo.

Andersen paradigma. *Kalligram* (Pozsony), 2005/5–6

NÉMETH ZOLTÁN

Állati nyelvek, állati versek. *Kalligram* (Pozsony),

2005/3–4; *Bárka* (Békéscsaba), 2005/1

ÖLLŐS EDIT

Szieszta. *Irodalmi Szemle* (Pozsony), 2005/1

Vita. Uo.

POLGÁR ANIKÓ

Nafplio. *Bárka* (Békéscsaba), 2005/5

Részképzés a Valhallában *Jelenkor* (Pécs), 2005/11

A régész nő a körömcipőben I. *Új Forrás* (Tatabánya)
2005/11

RÁCZ BOGLÁRKA

Veled. *Szörös Kő* (Pozsony), 2005/6

négy sor a télről. Uo.

SZÁSZI ZOLTÁN

múltkor éjfélkor a parkban... *Vámbéry Antológia 2005*.

Lilium Aurum (Dunaszerdahely), 2005

Csarnok. *Magyar Napló*, 2005/10

TÓTH LÁSZLÓ

Értekezés a világteremtésről. *Bárka* (Békéscsaba), 2005/5

Egy mondat. *Parnasszus* (Budapest), 2005/3

- A kép nyers. *Parnasszus* (Budapest), 2005/4
- TŐZSÉR ÁRPÁD
- Utómodern fanyalgás a szlovákiai magyar irodalom tárgyában. *Irodalmi Szemle* (Pozsony), 2005/12
- Hol van már a... Uo.
- Faustus Prágában. *Kortárs* (Budapest), 2005/1
- Léggökökerek. *Élet és Irodalom* (Budapest), 2005/20
- VARGA IMRE
- Városba menet. *Élet és Irodalom* (Budapest), 2005/15
- A nem tudhatom-hasonlat. Uo.
- A fák között. *Parnasszus* (Budapest), 2005/3
- VIDA GERGELY
- Őszi kérdés. *Kalligram* (Pozsony) 2005/
- Z. NÉMETH István
- Lenni más.
- ZIRIG ÁRPÁD
- nincs a testnek szerelemillata. *Irodalmi Szemle* (Pozsony), 2005/7

TARTALOM

ARDAMICA ZORÁN	
harmincöt	7
BALÁZS F. ATTILA	
A hiány sajátossága	9
A költő meghalt	9
Stílus és szimmetria	10
Kamatozik az idő	10
Vers Eszternek	10
BARAK LÁSZLÓ	
kurvaanya	12
topi	14
teca	18
BETTES ISTVÁN	
Szabódó kurta	20
Mihalál-torma	21
Málházva málik	23
CSEHY ZOLTÁN	
Én, Liszti László	25
A perzsa freskófestő	27
Egy Horatius-fordító vázlatfüzetéből	28
GÁL SÁNDOR	
nincs visszatérés	30
az idő árulása	32
egy láthatatlan mozdulat	32
parttalan pillanatok	33
HIZSNYAI ZOLTÁN	
Különb világot... ..	36
HODOSSY GYULA	
Tavaszi levél ajtóval, ablakkal	45
JUHÁSZ KATALIN	
Reménytelenül	46

Lassan, tűnődve.....	46
KACSINECZ KRISZTIÁN	
jelek	49
tizenhét évesen	49
A halál meg én	50
KULCSÁR FERENC	
Igaz történet	51
Erdő	52
Holnapok, honlapok.....	53
MIZSER ATTILA	
avítt szonett	55
zamat.....	55
Andersen paradigma	56
NÉMETH ZOLTÁN	
Állati nyelvek, állati versek.....	57
ÖLLŐS EDIT	
Szieszta	69
Vita	69
POLGÁR ANIKÓ	
Nafplio.....	70
Részképzés a Valhallában.....	71
A régésznő körömcipőben I.	73
RÁCZ BOGLÁRKA	
Veled	76
négy sor a télről	76
SZÁSZI ZOLTÁN	
múltkor éjfélkor a parkban... ..	77
Csarnok	78
TÓTH LÁSZLÓ	
Értekezés a világteremtésről	81
Egy mondat	82
A kép nyers	83
TÓZSÉR ÁRPÁD	
Utómodern fanyalgás a szlovákiai magyar	85
irodalom tárgyában	85
Hol van már a... ..	88
Faustus Prágában	89
Léggyökerek.....	95

VARGA IMRE	
Városba menet	97
Nevemből a hegy az út	97
A nem tudhatom-hasonlat	98
A fák között.....	99
VIDA GERGELY	
Őszi kérdés.....	100
Z. NÉMETH ISTVÁN	
Lenni más	101
ZIRIG ÁRPÁD	
nincs a testnek szerelemillata	102

Szlovákiai magyar szép versek 2006

Kiadta a Szlovákiai Magyar Írók Társasága (SZMÍT)
a Liliurn Aurum Könyvkiadó (Dunaszerdahely)
gondozásában

Felelős kiadó: Hodossy Gyula

Nyomdai előkészítés: Kalligram Typography Kft.

Borítóterv: Juhász R. József

Nyomta: Žilinské tlačiarne, a.s.

Megjelent 2006-ban 500 példányban

ISBN 80-969491-5-2

„Most egy általam szerkesztett antológia utószavát írom, és azt kell látnom, hogy (...) szakasztott olyan szerkeszteni, mint írni.

Ugyanolyan komoly játék.

Alig túlzok.

Antológiát összeállítani – alig túlzás – veszélyes. Ha olvasol, zenét hallgatsz és képtárakba jársz, antológiát szerkesztesz. Saját kedvenceid csoportosítod, beveszel és kiraksz, visszaveszel, visszajársz, elidőzöl, gyorsan továbblépsz. Magánügy: amíg meg nem írod, elő nem tárod. Aki az irodalom alakulásáról, könyvekről, szerzőkről ír, erről igen és arról nem, folyamatosan a maga antológiáját állítgatja össze. Amikor elfogadtam a fölkérést, hogy szlovákiai magyar költők 2005-ös munkáiból állítsak össze egy kötetet, sok minden miatt *nem* vállaltam el. Először is a lustaság. (...)

Ráadásul ki tudja, mibe nyúlok. Mert ismerek ugyan sok mindenki *felvidékit*, de mindenkit mégsem. A viszonyokat végképp nem, elefánt a porcelánboltban, és lehet, hogy csupa ócska csuprot sodrok le a polcról, de mi lesz, ha valami ritkasépet? (...)

Meg aztán felvidéki v. szlovákiai (magyar) irodalom, olyan egyáltalán nincs. Anyira van, mint Szondy utcai (magyar) irodalom: tehát úgy van, hogy nincs, hiába vagyunk a Garaczi Lacival Szondy utcai írók, Szondy utcai irodalom mégis, lásuk be. (...)

Viszont „jön a szerelem, oly édes. / Szeretni és szeretve lenni, / mondhatom, jaj de nagyon édes”, hát ezért vállaltam el mégis. Szerelemből. Ha (nem) tetszik, (ne) nézzék el nekem.

Kukorelly Endre

265 Sk 8 EUR

ISBN 80-969491-5-2

